

Γαλλική Επανάσταση

1789



Liberté • Égalité • Fraternité

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

Ελευθερία - Ισότητα - Αδελφoσύνη
Δημοκρατία της Γαλλίας



Η Γαλλική Επανάσταση

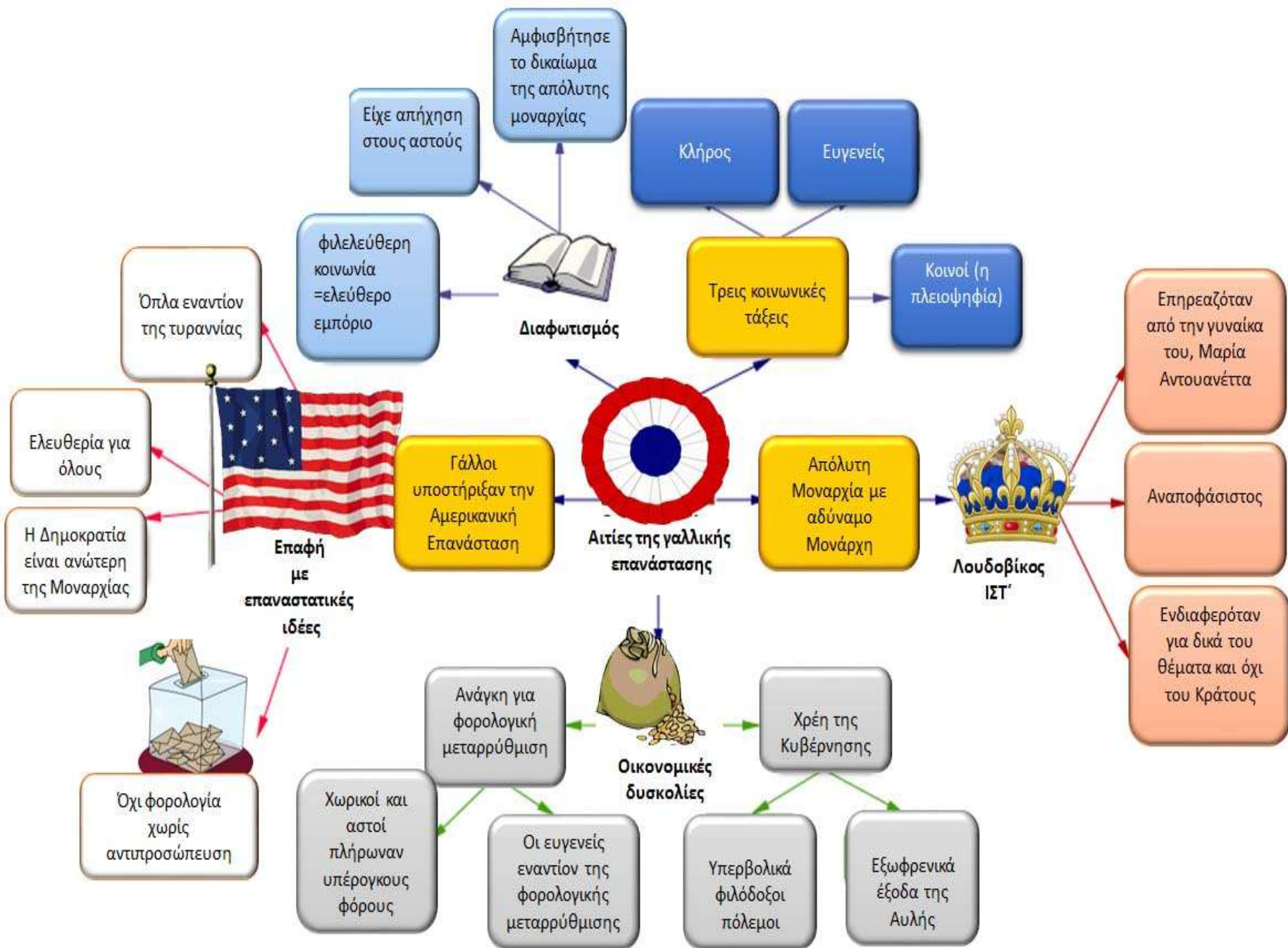
- Επηρεάστηκε ιδεολογικά από το κίνημα του Διαφωτισμού.
- Προκλήθηκε από την πολιτική, οικονομική και κοινωνική καταπίεση του απολυταρχικού καθεστώτος.



Η Τρίτη Τάξη (κοινοί/ άνθρωποι της εργασίας) μεταφέρει στην πλάτη της την Πρώτη (κληρικοί/ μοναχοί) και τη Δεύτερη (αριστοκράτες/ άρχοντες).

Αίτια

- ✿ **Πολιτιστικά:** Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού.
- ✿ **Κοινωνικά:** Η άνοδος της αστικής τάξης, η οποία ανήκε στην Τρίτη Τάξη (κοινοί) αλλά είχε αναρριχηθεί- λόγω του εμπορίου- και φιλοδοξούσε να γίνει ίση με τους κληρικούς και τους αριστοκράτες.
- ✿ **Οικονομικά:** Το χρέος της Γαλλίας, επιδεινώνεται από τη γαλλική συμμετοχή στην αμερικανική επανάσταση και οδηγεί τον Λουδοβίκο 16^ο (Louis XVI) να εφαρμόσει νέες φορολογίες και να μειώσει τα προνόμια.
- ✿ **Πολιτικά:** Ενώ οι ευγενείς απολάμβαναν πολλά προνόμια, δεν μπορούσαν να ενεργήσουν, καθώς μόνο ο βασιλιάς είχε πολιτική εξουσία.



Οι Μονάρχες



Λουδοβίκος 16^{ος}



Μαρία Αντουανέτα



Ο θυρεός
Γαλλίας
και
Ναβάρας
(Βόρειος
Ισπανία)



Ο Βασιλιάς κάνει παραχώρηση και δίνει **δικαίωμα ψήφου** στους Γάλλους, όχι στις Γαλλίδες, άνω των 25 ετών. Αυτό ενδυναμώνει την Τρίτη τάξη (αγρότες, έμποροι, επαγγελματίες).

17 Ιουνίου: Οι εκπρόσωποι της τρίτης τάξης σχηματίζουν την **Εθνική Συνέλευση**, εκπροσωπώντας το λαό.

- Ο Λουδοβίκος ΙΣΤ δεν την αναγνωρίζει και διατάζει να κλείσει η αίθουσα του Σφαιριστηρίου όπου γίνονταν οι συνεδριάσεις της.

20 Ιουνίου: Οι αντιπρόσωποι της Εθνικής Συνέλευσης δίνουν όρκο να μην εγκαταλείψουν την αίθουσα αν δεν δοθεί **σύνταγμα** στη χώρα. Ο Βασιλιάς υποχωρεί.

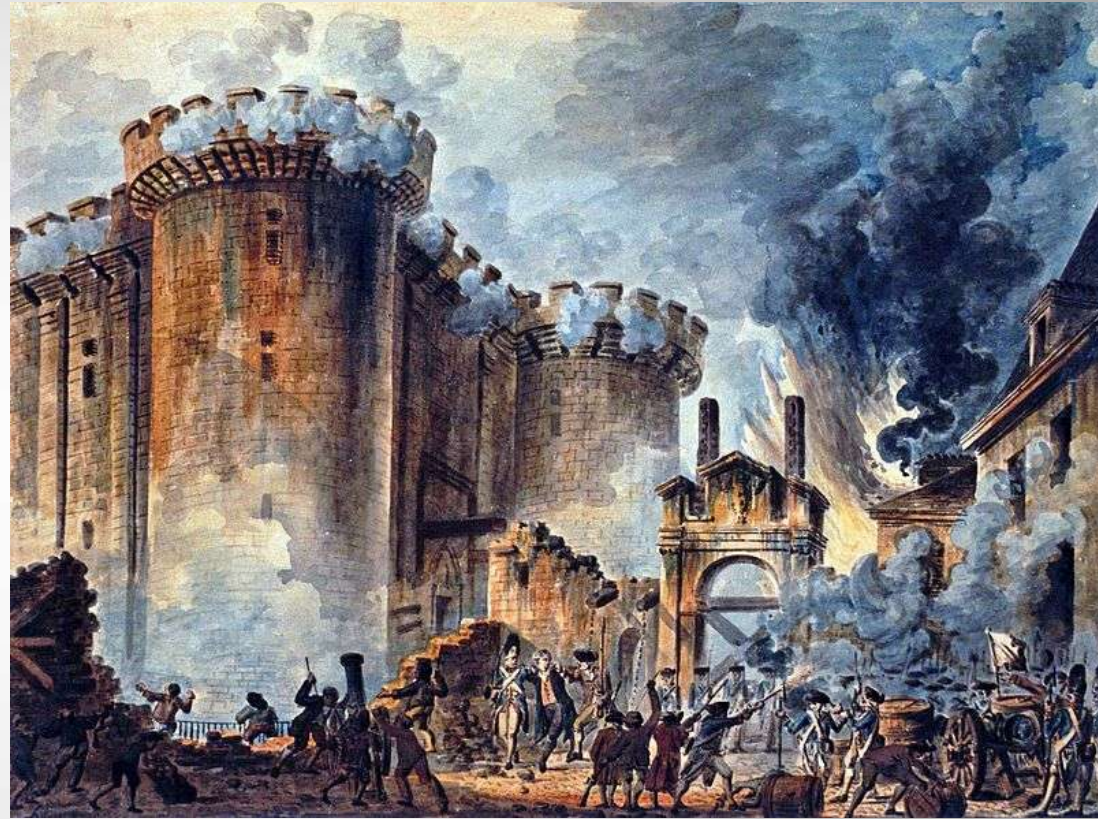


1789

9 Ιουλίου: Η Συνέλευση ανακηρύσσεται Συντακτική, δηλαδή θα καταρτίσει Σύνταγμα.

■ Στο μεταξύ, εξαιτίας άσχημης σοδειάς, η τιμή του ψωμιού εκτοξεύεται στα ύψη. Ξεσπούν οι πρώτες συγκρούσεις μεταξύ στρατού και λαού.

14 Ιουλίου: 7.000 οπλισμένοι Παριζιάνοι ορμούν στη Βαστίλη. Σκοτώνονται πάνω από 100 άνθρωποι.



Η άλωση της Βαστίλης στις 14 Ιουλίου 1789 αποτελεί σήμερα την εθνική γιορτή της Γαλλίας

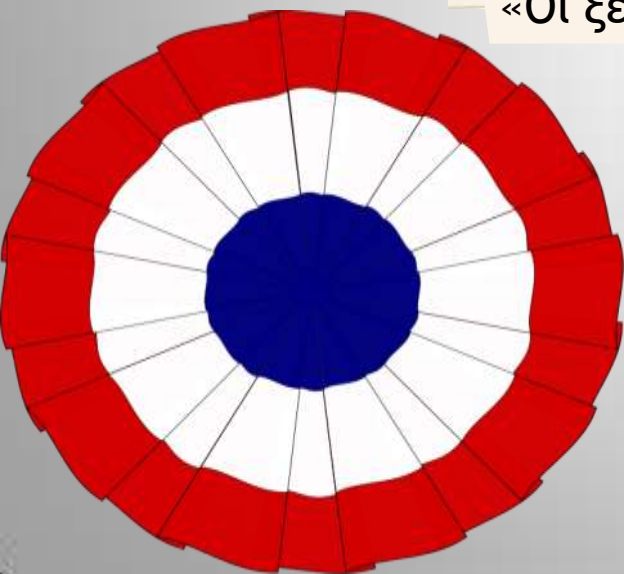


«Οι ξεβράκωτοι»

1789



Η «Μαριάννα» .Οι πρώτες αναπαραστάσεις μιας γυναίκας που φέρει φρυγικό σκούφο, αλληγορία της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας, εμφανίζονται κατά τη Γαλλική επανάσταση. Σύμβολο ελευθερίας, ο φρυγικός σκούφος φορέθηκε από τους απελευθερωμένους σκλάβους στην Ελλάδα και τη Ρώμη.



Η τρίχρωμη κονκάρδα που δημιουργήθηκε το 1789

«Μαριάννα»»



1970: Εμπρόσθια
όψη του κέρματος
των 5 γαλλικών
φράγκων

3 στάδια

1^ο: Η πρώτη εθνοσυνέλευση
ψηφίζει

- ✓ τη «Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του Πολίτη: ελευθερία, ισότητα, αδελφосύννη.
- ✓ Συνταγματική μοναρχία.
- ✓ Διάκριση εξουσιών.
- ✓ Δόθηκε ψήφος σε όσους πλήρωναν φόρους, αλλά αποκλείστηκαν οι γυναίκες.
- ✓ Καταργείται η μοναρχία, εγκαθιδρύεται η δημοκρατία.
- ✓ Ο Λουδοβίκος 16^{ος} καταδικάζεται εις θάνατο.

- Τα χρώματα μπλε, κόκκινο και άσπρο στις κονκάρδες που φορούσαν οι εξεγερμένοι, αποτελούν και σήμερα τη σημαία της Γαλλίας.



3 στάδια

2^ο: περίοδος της
Τρομοκρατίας: Στάλθηκαν
στη λαιμητόμο, με
συνοπτικές διαδικασίες,
χιλιάδες Γάλλοι, ως εχθροί
του λαού. Εκτελέστηκαν ο
Βασιλιάς, η βασίλισσα και
τα παιδιά τους.

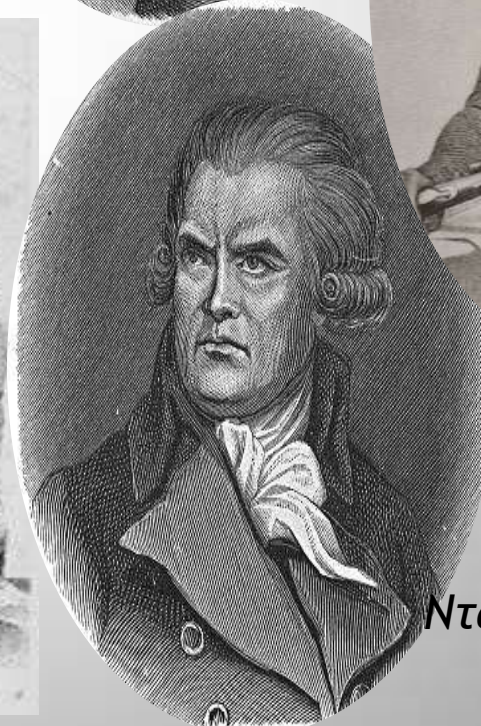
Οι πρωτεργάτες ήταν οι
Ροβεσπιέρος, Δαντών και
Μαρά. Οι δύο πρώτοι
κατατομήθηκαν, ο Μαρά
δολοφονήθηκε.



Ροβεσπιέρος



Μαρά



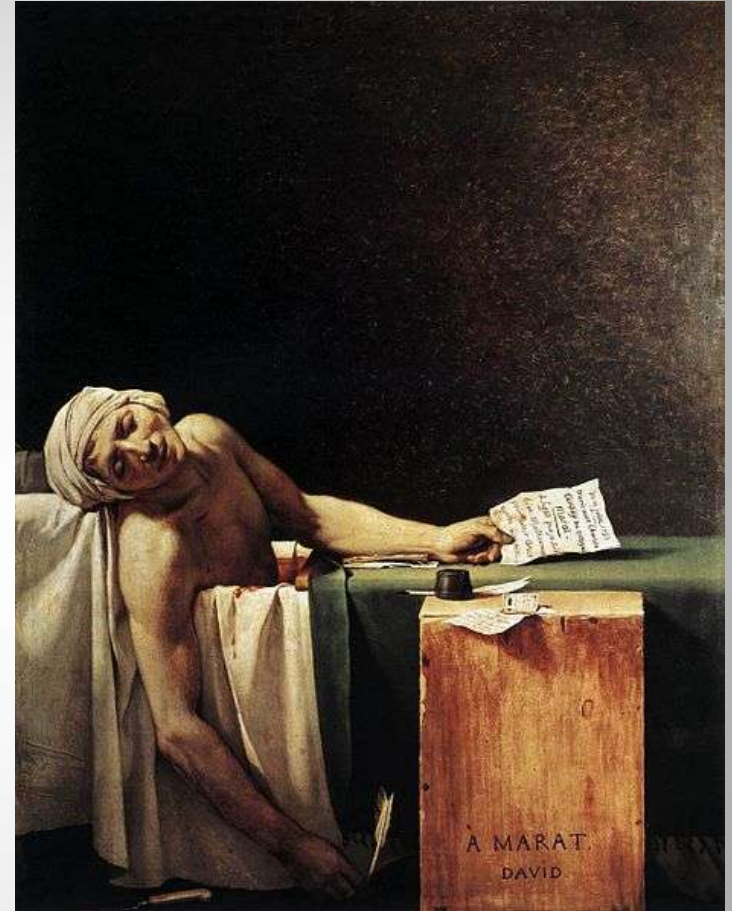
Νταντόν



Η Γκιλοτίνα

Ο θάνατος του Ζαν Πωλ Μαρά

Πωλ Ζακ
Εμέ
Μποντρί,
Charlotte
Corday,
1860



Ένα από τα πιο διάσημα έργα της περιόδου της Γαλλικής Επανάστασης. Φιλοτεχνήθηκε από τον Γάλλο ζωγράφο Ζακ-Λουί Νταβίντ, φίλο του Μαρά, το 1793, και θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα αριστουργήματα του. Ο πίνακας απεικονίζει τον νεκρό Ζαν Πολ Μαρά λίγες στιγμές μετά την δολοφονία του, το βράδυ της 13ης Ιουλίου 1793, από την Σαρλότ Κορντέ, στο λουτρό του.

3 στάδια

3^ο: Επικράτησαν οι μετριοπαθείς (Διευθυντήριο) και ψηφίστηκε νέο **Σύνταγμα**, με νομοθετική εξουσία σε δύο σώματα, τη Βουλή και τη Γερουσία.

Οι εξωτερικές απειλές για την επανάσταση- Αγγλία, Αυστρία, Πρωσσία- ανέδειξαν ένα νέο στρατηγό, το **Ναπολέοντα Βοναπάρτη**, ο οποίος, εκμεταλλεύτηκε τις νίκες του, τη δόξα και τη δύναμή του. Ανέτρεψε το Διευθυντήριο και στέφθηκε κληρονομικός αυτοκράτορας των Γάλλων.



Ναπολέον Βοναπάρτης

- ◉ Ο Ναπολέον συνέχιζε τις νίκες εναντίον Άγγλων και Πρώσων, μέχρι το 1815, οπότε νικήθηκε στο Βατερλώ.
- ◉ 1815: Ιερά Συμμαχία: Οι Ευρωπαίοι ηγεμόνες (Ρωσία, Αυστρία, Πρωσία), αποφάσισαν στο Συνέδριο της Βιέννης να επαναφέρουν το παλιό καθεστώς, καθώς δεν είχαν αντιληφθεί το νέο φιλελεύθερο πνεύμα που είχε αναπτυχθεί στους λαούς.



Η σημασία της Γαλλικής Επανάστασης

1. Οι υπήκοοι [<αρχ. επίθ. υπήκοος < υπό + ἀκοή] έγιναν ισότιμοι πολίτες με δικαιώματα κατοχυρωμένα από το Σύνταγμα και τους νόμους.
2. Η εξουσία διακρίθηκε σε νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική ώστε να μην ασκείται από το ίδιο πρόσωπο ή όργανο.
3. Ως πηγή εξουσίας αναγνωρίστηκε ο λαός, σε αντίθεση με τον «ελέω Θεού» μονάρχη.
4. Αναδείχθηκε η έννοια του εθνικού κράτους ως πατρίδας, την οποία υπερασπίζεται εθνικός στρατός και όχι μισθοφορικός.
5. Κατοχυρώθηκαν ατομικά δικαιώματα, όπως η ελευθεροτυπία, η ανεξιθρησκία, η προσωπική ελευθερία, η δωρεάν δημόσια εκπαίδευση κ. ά.
6. Αναδείχθηκε ο Τύπος ως εκφραστής της κοινής γνώμης.

Ερωτήσεις

1. Ποια η κοινωνική κατάσταση της Γαλλίας τις παραμονές της Γαλλικής Επανάστασης;
2. Ποια τα αίτια της Γαλλικής Επανάστασης;
3. Ποιες οι αφορμές της Γαλλικής Επανάστασης;
4. Τι γνωρίζετε για τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη» και ποια η σημασία της;
5. Γιατί η 14η Ιουλίου ορίστηκε ως η εθνική ημέρα για τους Γάλλους;
6. Ποια η σημασία της Γαλλικής επανάστασης για τη Γαλλία αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη;
7. Να διαβάσετε το παράθεμα του βιβλίου σελ. 13 «Οι δίκες και οι εκτελέσεις» και να απαντήσετε στα εξής: i) Σε ποια εποχή αναφέρεται; ii) Τι αποτέλεσμα είχε αυτή η συμπεριφορά;

Βιβλιογραφικές αναφορές



- Κατσουλάκος, Θ. κ.α. (2016), *Ιστορία του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου από το 1453 μ. Χ. έως σήμερα*. Αθήνα, εκδ. ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C105/65/516,1886/>
- <http://francaisaclasses3gymchan.blogspot.gr/2015/01/les-symboles-de-la-france.html>
- <http://www.odyssey.com.cy/main/modules/>
- <https://el.wikipedia.org/wiki>
- <https://en.wikipedia.org/wiki>